

Diari de Girona

Director: Jordi Xargayó i Teixidor.

Caps de redacció: Josep Callol (Comarques i Política), David Céspedes (Girona i Suplements), Alfons Petit (Opinió i Dominical), Oriol Puig (Edició digital). Seccions: Laura Fanals (Girona), Pep Taberner (Economia), Jordi Roura (Esports), Daniel Bonaventura (Cultura i Espectacles), Adrià Boix (Disseny). Gerent: Fèlix Noguera i Carrillo.

Imprimeix: Impressions Intercomarcals SA. Distribució: Grup Logístic Vilarroya, S.L. Telèfon: 972 40 06 30. Dipòsit legal GE-2-1958. Any XLIV.

FUNDAT EL 1889

© Diari de Girona, SA. Girona. 2016. Tots els drets reservats.

DdG

Opinió

ELS REPTES DELS GOVERNNS MUNICIPALS

Pau Canaleta

CONSULTOR EN COMUNICACIÓ
www.paucanaleta.com

Si bé la figura de l'alcalde o alcaldessa a casa nostra encara té un poder i unes prerrogatives que no tenen els seus homònims de la majoria de països europeus, no és menys cert que la societat ha canviat i que s'han produït molts canvis que fan que el govern municipal ja no sigui l'epicentre de les ciutats. Les ciutats cada cop tenen més nodes en què l'ajuntament n'és un més. El més important, però no l'únic.

No només han sorgit noves necessitats i noves demandes lligades a la crisi econòmica sinó que s'han produït canvis culturals, tecnològics i socials durant la darrera dècada, que demanen que els governs siguin capaços d'adaptar-se a una nova realitat que no té res a veure amb la dels noranta del segle passat o l'inici d'aquest segle.

I a molts alcaldes els costa adaptar-se a aquesta nova realitat.

Avui en dia, hi ha cinc reptes imprescindibles que ha d'encarar qualsevol govern municipal per estar a l'alçada de les demandes dels ciutadans.

– Apropar l'ajuntament als ciutadans. Molt pocs consistoris han excel·lit a l'hora d'apropar la institució municipal als seus representats. És un problema per a la majoria d'administracions públiques, però els ajuntaments són els qui ho tenen més fàcil i l'àmbit on els ciutadans més ho demanden. És difícil, però no impossible. Per aconseguir-ho cal bàsicament tres coses: marcar-se aquesta proximitat com a un dels objectius de la legislatura, enfocar l'acció de tot el govern vers aquest objectiu i utilitzar tots els recursos municipals –instal·lacions, equipaments, mitjans de comunicació propis, portals tecnològics, etc.– per apropar-se a la gent. Amb determinació i constància, és possible. Amb no més imatge i propaganda, és impossible.

– Entendre la participació ciutadana en una societat que ha canviat. La majoria de governs han entès que els ciutadans volen participar en allò que els afecta i han iniciat processos participatius que generalment no han estat exitosos. Molt sovint, aquests fracassos es deuen al fet que els governs centren la participació en allò que interessa el govern –una part dels pressu-

postos, projectes menors, etc.– i no necessàriament en allò que preocupa els ciutadans. Solen ser processos que no sorgeixen del convenciment i que es realitzen més per complir l'expedient que no pas per empoderar la ciutadania. És important doncs, que la participació estigui plantejada sobretot per aquells temes que preocupen els ciutadans i per tant, que els governs estiguin receptius a que l'opinió dels ciutadans sigui escoltada en aquells temes que els afecten i en els quals hi hagi més demanda de participació.

– Abandonar el sectarisme i intentar sumar complicitats. A vegades, en la política municipal hi ha més sectarisme que en la política nacional. A molts governs els costa entendre que en petites comunitats com són la majoria dels nostres municipis, no té sentit el sectarisme o política de poca volada. És necessari sumar esforços i teixir complicitats per tal que la ciutat funcioni. Hi ha d'haver el necessari contrast de projectes però alhora les complicitats entre les forces polítiques per allò que beneficia al conjunt. I en aquest marc, el sectarisme polític no té cap sentit.

– Potenciar la transparència i la rendició de comptes. El ciutadà, després d'un període de despolitització provocat per la bonança econòmica sostinguda es fixa molt més en la gestió que els governs fan dels recursos públics. I demanda transparència i rendició de comptes sobre l'acció de govern. Que l'administració abandoni la «torre d'ivori» on estava instal·lada i iniciï

el contacte directe amb els representats no és una opció, és una obligació dels temps que vivim. No és que els ciutadans valorin els governs que ho fan sinó que penalitzen els que no ho fan. Ho veiem en tots els àmbits, però sobretot en el municipal. Els governs han de ser transparents i clars i rendir comptes del que han fet, però també, de per què ho han fet.

– Ser capaços de traçar un horitzó. Els governs han de gestionar el dia a dia, però alhora també han de ser capaços de traçar un horitzó de futur per a la ciutat que beneficiï tots els ciutadans. Això potser és el que més costa als alcaldes i als governs. Ser capaços d'aixecar la mirada dels problemes quotidians i pensar com ha de ser la ciutat d'aquí a quinze o vint anys i com el govern pot ajudar a aconseguir aquest futur desitjable. Els ciutadans també demanen horitzons col·lectius, que donin sentit a l'acció de govern i que els impliqui com a part que són de la ciutat.

Al no ser imminent sembla que no sigui urgent, però justament és urgent perquè sense aquest horitzó de futur, el dia a dia deixa de tenir sentit.

Si ens hi fixem, no són grans novetats. És el que han fet molts alcaldes al llarg del temps, però que avui en dia sembla gairebé disruptiu.

Ens trobem a prop de l'equador dels mandats municipals. Molts governs encara són a temps de repensar-se i acostar-se més als ciutadans. Veurem si s'hi posen.

D'aquí a vint-i-nou mesos, l'examen.

Tordera, molts comenten que aquest riu ja no baixa aquell cabal que li havia sigut propi, temps enrere. Diuen, popularment, que al Montseny –la muntanya mare del riu– ja no hi plou com ho feia abans. Els científics han advertit que l'explicació d'aquest canvi observat no és correcta: al Montseny hi plou igualment.

La disminució del cabal de la Tordera s'ha d'explicar amb els canvis que s'han viscut al massís del Montseny. Aquí, muntanya amunt, hi havia hagut molts masos, habitats secularment i en plena activitat agrícola, ramadera i forestal, amb vida d'abundants camps de conreu, és a dir zones sense gran massa forestal. Aquella constant activitat de la pagesia del Montseny es podia expressar amb xifres ben positives, per exemple la producció de fruita, que oferia 60 varietats de poma. Però aquí es va viure un fet molt important que va ser l'arribada del gas butà a Catalunya, un

EL PAQUET DEL BOSC

Jordi Dalmau

esdeveniment que va representar l'abandó de l'us del carbó vegetal i, per tant, l'abandó també de la feina del carboneig que es realitzava al Montseny. Un darrere l'altre es varen anar tancant tots els masos de la muntanya. Aquells camps que ja no es treballaven varen veure primer una invasió de petites plantes que canvien la química de la terra, després vingueren farigoles i estepes, més tard arbustos i finalment els grans arbres, de cycle llarg, que creixeran en entera llibertat i que ningú els esperarà per fer-ne llenya i carbó. Sense intervenció humana, en qüestió de pocs anys tota la

superfície lliure serà ocupada pels boscos compactes i seguits. Aquesta espessor vegetal, arribada aquí sense haver sigut demanada, vol viure i necessita aigua, i quan al Montseny plou (com sempre ha fet) aquella aigua que cau ja es queda a les mateixes altures, per a consum dels arbres, i no arriba al baix Montseny. Ja tindriem un titular per a la premsa: ningú havia demanat tants arbres i, a més, ens prenen l'aigua.

Aquest és un tema diferent del que tots parlem sovint quan ens meravella la grandiositat dels boscos i ens enlluerna l'estètica dels colors a indrets seleccionats de la geografia catalana. La presència real del bosc és total, agradable o no tant, motiu de goig o de preocupació, exponent de llibertat o de desorganització. Tot al mateix paquet. El món forestal necessita i clama molta atenció, més divulgació de la seva mateixa manera de ser i comportar-se. Conservo molt bé una reflexió periodística

feta per **Oriol de Bolós**, professor d'ecologia vegetal de la Universitat de Barcelona, que desenvolupa un sentiment general amb interrogant: «Què n'hem de fer del bosc?» Heus aquí la pregunta de profunditat. Cada dia més s'imposen respostes a tots els nivells de la comunicació humana, de la pedagogia a les edats més joves, una divulgació intel·ligent i directa.

Els científics responsables dels boscos del planeta han avisat sobre les masses forestals de la península Ibèrica: els nostres boscos no produeixen fusta de qualitat selectiva i només apilen excessiva biomassa que propicia greus problemes d'incendis forestals que arriben massa sovint a les urbanitzacions, amb perillosa promiscuïtat. Un directiu de la FAO per a l'Agricultura ha publicat que al sud d'Europa gastem el 80% en extinció d'incendis i el 20% en gestió sostenible dels boscos; cal invertir la proporció. Tornem a obrir l'interrogant: Què n'hem de fer del bosc?